

11 APRIL 1951 JUBILEUM UUTGAVE 11 APRIL 1971

„De Darde Klokke”

Saamsteller en Redactie
Dieks Makkinga Azn
Gasthuusstraat 25, Ommen.

COOP. RAIFFEISENBANK „OMMEN”

Bouwstraat 20 - 21

De spaarbank van Ommen
allerlei spaarvormen -
verder alle bankzaken - effecten
vreemd geld - reisdeviezen -
verzorging van vakantiereizen enz;

safeverhuur - nachtkluis.

In 1767 kochten de Ommer al klêre
bij ons, van een olderwetsen stiel.

In 1971 doet ze dat nog maar, now
van een nijerwetsen stiel.

FA. KRAMER
OMMEN

Brugstraat 32

Slijterij - Wijnhandel van der Beek

„In het Wapen van Ommen”

Sinds 1854 de slijter
van alle oud Ommenaren
Eigen import op feest
Hoge Kwaliteit

2 ltr. Port, f. 12,50, ; 2 ltr. Sherry f. 9,95;
2 ltr. Rioja rood f. 4,95.
Gratis bezorgen. tel. 1713.

Voor een geschenk van blijvende
waarde
geschenken in goud of zilver

OLDEMAN

Hofleverancier, Uurwerken, Goud,
Zilver, Optiek.

H. BAKKER

MAKELAAR - TAXATEUR
onroerende goederen
(lid N.B.M.)

Kantoor: Vrijthof
Privé : Stationsweg 17.

De prijzen zijn laag,
Koos levert U graag
Koop nu uw vloerbedekking subiet
Want goedkoper dan bij Koos krijgt U het
niet. Kwaliteit best-best-best!
U belt, Koos verzorgt de rest

Koos Timmerman

v. Raaltestraat 12, Tel. 1563

Voor al Uw vloerbedekking.

Autobedrijf Karsten N.V.

Stationsweg 24 - Ommen

Tel. 05291 - 1471 - b.g.g. 1464.

Voor Volkswagen Verkoop en Service

Voor al Uw fotowerk naar:

foto film TER HAAR

Vrijthof 8
Tel.: 1860 - Ommen

Nu ook grammofoonplaten.

RESTAURANT-SLIJTERIJ

„Wiltzangk“

tel. 1507

Voor al Uw dranken,
feestjes en partijen.

Voor Auto - schade naar:

Huysmans

Auto schade Bedrijf

tel. 05291-1146 Strangeweg 20 - Ommen

Leder waren

Luxe en huishoudelijke artikelen

Glas Porselein enz.

HENK BENIERS (v/h KIKKERT)

Gasthuisstraat 23, Ommen.
Tel. 1410

A & O

Supermarkt

Ook Uw adres om voordelig en goed te kopen.
Iet U wel op ons onveranderd spaar systeem,
f. 25, -- gespaard is f. 30, -- waard.

Het voordeligste kunt U bij ons terecht.

Bouwstraat 25

GARAGE RUITENBERG

AUDI DEALER

Voor persoonlijke service naar de
bank waar U zich thuis voelt.

**Nederlandsche Middenstandsbank
N.V.**

Kerkplein 12-Ommen. tel. 1019

VOOR AL UW BLOEMWERK

BLOEMENMAGAZIJN

Joh. Schuurman

Brugstraat 12 telefoon 1388

ZELFBEDIENING

DIJKSTRA'S IJZERHANDEL

Brugstr. 34 — Telef. 1283 — Ommen

Handsproeiapparaat van 7,05 voor	4,95
Snoeischaar van 6,95 voor	4,95
Tuingarnituur van 12,95 voor	7,95
Graskantsteker van 10,75 voor	6,95

Suffolk motor maaier van f. 415, -- voor f. 300, --

Ten geleide.

Twintig Jaar.

Gemienſchop van Oll' Ommer.

Op 11 april 1951 werd in Ommen in hotel "Het Zwarte Paard" de Gemienſchop van Oll' Ommer opgericht. Een organisatie van leden van oude Ommer families, die zich ten doel heeft geſteld de geſchiedenis van Ommen te beſtuderen, de oude tradities in ſtand te houden en het gebruik van de Ommer Spraak te bevorderen.

De "Gemienſchop" beſtaat dus 20 jaar.

Haar ledental neemt nog ſteeds toe. Er is de laaſte tijd zelfs een toene-
mende belangſtelling van jongeren, die lid worden. Want Oll' 'Ommer"
betekent niet "oude Ommer" maar, van oudsher Ommer. De feestelijke
viering van het vierde lustrum heeft onlangs al plaats gehad, in hotel
Stegeman. Maar nu de dag daar is dat de twintig jaren vol zijn hebben
een drietal leden hun blijdschap geſtalte gegeven in het bundeltje dat U
hierbij - pretentieloos - wordt aangeboden. Deze komen - merkwaardig -
alle vier uit de oude Ommer Achterhoek, Zij zijn allen geboren rondom
de plek waar mogelijk in Ommen's alleroudſte verleden de kern van de
Boer-marke Ommen is geweest. Rondom die plaats waar in de middel-
eeuwen het Gaſthuis van de Heilige Geest ſtond en later het huis
"Woar de Biele uuthangt", n. l. de grond tussan Gaſthuisſtraat en
Middenſtraat.

Daar woonde, nog in hun jeugd, Spanjers-Dieks, Ommens Volksdichter
bij uitnemendheid. Daar klonken ook, nog maar enige tientallen jaren
geleden, de volksliederen in de zomeravonden, als de bedſteden te warm
waren. Dit ſimpele bundeltje, goeddeels herinneringen, met heimwee
vermengd, dragen zij op aan de heer Johannes Hurink. Veurzitter van de
Gemienſchop van Oll' Ommer,

die de Gemienſchop twintig jaar voortreffelijk heeft geleid.

april 1971.

M. M.

De molen die door een keelgat ging.

Met groot genoegen las ik het bericht dat de Gemeenteraad van Ommen heeft besloten de molen "de Lelie" aantekopen, om die t. z. t. te doen restaureren en als touristische attractie te bezigen. Als dat lukt zullen al de drie molens die Ommen in mijn jeugd bezat, behouden blijven en zal de stoerste en mooiste van alle Ommer molens nog weer gaan draaien. Burgemeester en Wethouders, alsmede de vóór-stemmende leden van de Raad hebben een compliment verdiend.

De molen "de Lelie" heeft een lange en bewogen geschiedenis achter zich. Zij werd gebouwd door Jan Mansier in het jaar 1846. Zo staat het te lezen in de fraaie steen boven de ingang.

Jan Mansier was een zoon van de toenmalige waard van het logement dat nu "het Zwarte Paard" heet.

Hij was geboren 1 augustus 1821 en gehuwd met J. G. Lindenhovius. Het heeft de molenaar van "de Lelie" van meetaan niet mee gezeten in het leven.

Zijn vrouw ontviel hem door een vroegtijdige dood en hij raakte aan de drank. Zijn financiële positie verslechterde en vermoedelijk om daarin verbetering te brengen hertrouwde hij op 3 nov. 1852 met Albertina Christina van Raalte, weduwe van H. J. van Dijk. Deze vrouw was geboren te Renswoude op 11 juni 1810, als dochter van Albertus van Raalte hervormd predikant aldaar en Christina Harking. Albertina Christina was dus elf jaar ouder dan haar tweede echtgenoot, wat het vermoeden wetst, dat haar geld mede aanleiding was tot dit huwelijk.

Dat zij niet onvermogend was bleek trouwens ook uit mededelingen die zij aan het eind van haar leven deed, waarop ik aan het slot van dit verhaal zal terug komen.

De aanwezigheid van deze vrouw in Ommen in het jaar 1852 vraagt een wat bredere toelichting. Haar vader was - zoals gezegd - in 1810 hervormd predikant te Renswoude. Hij vertrok vandaar naar Wanneperveen in Overijssel, waar op 17 okt. 1811, zijn zoon Albertus Christiaan van Raalte werd geboren. Deze studeerde te Leiden theologie, werd theologisch candidaat, maar werd niet tot het predikantschap in de Ned. Herv. Kerk toegelaten. Hij ging met de in 1834 begonnen afscheiding mede en werd predikant der afgescheidenen, eerst voor Genemuiden en Ommen, en van 1839 tot 1844 uitsluitend te Ommen. Hij vertrok in 1844 naar Arnhem en vandaar in 1846 naar de Verenigde Staten van Noord Amerika, waar hij o. a. de stad Holland in de staat Michigan heeft gesticht. De

Vader van ds. A. C. van Raalte, bleef Hervormd predikant en ook zijn zusters bleven hervormd.

De Afscheiding heeft blijkbaar geen breuk in het familie-verband gebracht, want twee van de zusters van van Raalte volgden hem naar de gemeente Ommen en de relaties bleken uitstekend te zijn gebleven. Zijn zuster Johanna Bertha, gehuwd met Dirk Blikman Kikkert te Lemele, waar zij midden op het kerkhof aldaar is begraven, naast haar achtgenoot. En zo ook deze weduwe van Dijk geb. A. C. van Raalte. Zij kwam mee in het gevolg van haar broer, die hier niet alleen predikant was, maar ook minstens twee industriële ondernemingen exploiteerde, nl. de pottenbakkerij in de gemeente Stad Ommen en een steen- en dakpannenfabriek te Lemele. Daarnaast doceerde ds. van Raalte tezamen met P. Veenhuizen aan een door hem gestichte Theologische School, die te Ommen was gevestigd. Deze school had grote moeite met het vinden van pensioengelegenheid voor haar studenten en zo kwam het dat mej. van Raalte omstreeks 1842 te Ommen gevestigd was, waar zij kostschool-leerlingen hield. Ook na het vertrek van haar broer bleef zij hier kennelijk woonachtig en werd dus de tweede vrouw van Jan Mansier. Haar bezit- hoe groot of klein het ook moge zij geweest- heeft Mansier niet blijvend uit zijn geldelijke nood kunnen helpen.

In 1859 blijkt hij genoodzaakt te zijn op één en dezelfde dag zijn molen met twee hypotheeken te belasten.

Op 4 okt. van dat jaar, leent hij tweeduizend gld., van zijn, toen te Zwolle woonachtige, moeder Jahanna van Loo, weduwe van zijn vader, Jan Velhuis Mansier en geeft zijn molen daar bij als onderpand.

Het vertrouwen in zijn financiële positie moet niet groot zijn geweest, want een hele rij van nauwkeurig geformuleerde voorschriften wordt hem opgelegd. Zijn moeder was niet zelf aanwezig op het kantoor van notaris Frederik, Willem, Nicolaas Mulert te Ommen, maar voor haar trad Berend Nijzink, Wethouder van Ambt Hardenberg op.

Deze verstrekke op dezelfde dag nog een tweede hypothecaire lening van eenduizend gld., die op het kantoor van notaris van de Muelen te Hardenberg werd beschreven. Blijkbaar was een hele kring van familie en vrienden bezig Jan Mansier van de ondergang te redden. Als getuigen traden op: de opvolger van zijn vader op het hotel "Het Zwarte Paard", Evert Naardink en Klaas Meijerink te Hardenberg, Het heeft nog tien volle jaren geduurd, maar toen bleek dat de ondergang van Mansier niet meer te stuiten was.

Zijn moeder was toen overleden en mogelijk had haar erfenis nog zolang zijn bedrijf staande kunnen houden. Bij de liquidatie ervan blijkt hij in

elk geval niets meer van de door zijn moeder verstrekte lening schuldig te zijn.

Maar de tweede hypotheek doet hem de das om. Berend Nijzink was gestorven en diens erfgenamen J. A. Nijzink te Hardenberg en P. G. van Riel te Den Haag vorderen het bedrag van eenduizend gld. terug, alsmede de over 1868 niet betaalde rente van 4% . Op 26 mei 1869 werd de molen gerechtelijk verkocht voor de som van zeventienhonderd en veertig gld. aan Hendrik Oldeman te Stad Ommen, de grootvader van de tegenwoordige eigenaar.

De kosten bedroegen alle tezamen f. 221,20 $\frac{1}{2}$, zodat Mansier, als in maart 1870 alles is betaald en de hypotheek is afgelost f. 518,79 $\frac{1}{2}$ had moeten overhouden, ware het niet dat de bewaarder der hypotheeken te Deventer hem een halve cent door de neus had geboord. Hij heeft die halve cent niet ontvangen.

Mansier en zijn vrouw wonen dan te Lemele, vermoedelijk door toedoen van zijn vermogende zwager Dirk Blikman Kikkert.

Waar en hoe het leven van deze man is geëindigd weet ik niet.

Maar zijn vrouw blijkt naderhand naar Vroomshoop te zijn vertrokken.

Nog steeds lidmate van de Hervormde Kerk, kerkte zij daar in de toen geheten Chr. Geref. Kerk, aan het eind van de jaren tachtig der vorige eeuw. Predikant dezer gemeente was toen ds. G. Goris die later zijn emeritaats-tijd doorbracht te Ommen.

Ds. Goris informeerde bij zijn kerkeraad, toen hij haar in het ledenboek niet kon vinden, wie deze was en vernam dat zij zeer behoeftig was, maar de aangeboden onderstand van de diakenen steeds had geweigerd.

Bij het bezoek dat ds. Goris haar bracht, vernam hij haar niet onaanzienlijke afkomst en hoe haar levenslot was geweest. Van ds. Goris is de formulering van mijn titel afkomstig. Haar man's molen was door het keelgat gegaan.

Ds. Goris heeft toen een brief gericht aan de kinderen van haar broer ds. van Raalte, die in 1876 was overleden en verzocht hen hun tante te willen helpen.

Prof. Kollen, hoogleraar aan de door van Raalte gestichtte hogeschool in de stad Holland, gehuwd met een van diens dochters, schreef terug dat de familie bereid was voor haar onderhoud te zorgen, mits zij de zekerheid had dat deze vrouw haar tante was.

De relaties moeten wel al heel lang verbroken zijn geweest.

Ds. Goris is toen met de weduwe Mansier, per rijtuig naar Almelo gereisd en daar is een foto van haar gemaakt. Deze werd naar Holland-Michgan-gezonden en men bleek haar te herkennen. De familie van Raalte zond geld en stelde zich ook verder geheel voor haar aansprakelijk,

Een tweetal brieven is van de gevoerde correspondentie bewaard gebleven. Op 11 juli 1889, wanneer het leven van Albertina Christina van Raalte ten einde loopt, maar haar toestand tijdelijk toch nog verbeterd blijkt te zijn, schrijft prof. Kollen aan ds. Goris en spreekt daarover zijn blijdschap uit. Hij sluit daar een cheque van f. 60, -- bij en verzoekt ds. Goris die voor haar in te wisselen. De familie wenst dat zij - mocht zij onverwachts komen te overlijden - een deftige begrafenis krijgt. Slechts enige dagen later is zij gestorven. De laatste brief is van 27 aug. 1889. Het bericht van haar dood is dan in Amerika bekend geworden en prof. Kollen verzoekt ds. Goris de besteding van het overgebleven geld te regelen. Een deel van dit geld kan worden gegeven "aan deze of gene waardige arme". Uit deze laatste brief blijkt ook dat haar man's familie op de hoogte was van de ondersteuning die zij uit Amerika ontving, want een neef meld zich bij ds. Goris of er nog iets te erven valt. Prof. Kollen geeft duidelijk te verstaan dat het door de familie van Raalte geschonken geld daarvoor niet beschikbaar is. "Wij verlangen niet dat een van haar familie iets zou ontvangen van hetgeen wij gestuurd hebben, . het heeft ons altijd toegeschenen dat haar familie haar, op zijn best maar koud heeft behandeld" aldus de brief.

De Weduwe Mansier is op de Hervormde begraafplaats te Vroomshoop begraven. Deftig dus. Haar graf heb ik niet kunnen lokaliseren. De administratie van het oudste deel dezer begraafplaats is nl. verdwenen. Dat was dus het verhaal van een oude molen en wat ermee samenhangt. In de aanhef heb ik mijn dank al betuigd aan het Gemeente Bestuur, dat zo verstandig is geweest, om die te kopen en voor verdere ondergang te bewaren.

Maar ik geloof dat de verkoper de Heer Hendrik Oldeman nog meer dank verdient. Hij had direkt f. 15.000, -- kunnen krijgen als de molen had mogen worden afgebroken. Als de Gemeente Ommen de molen nu binnen vijf jaar restaureert ontvangt hij maar f. 10.000, --.

Dit offer- om het voorvaderlijk erfdeel instand te houden- is een compliment waard.

Ommen, april 1971

Bouwstraat 11.

M. Makkinga Azn.

P. S. De gegevens voor dit artikel ontleende ik aan een aantal bescheiden die de Heer G. Oldeman enige jaren geleden achter een balk in de molen aantrof en aan brieven die mej. J. Goris te Hardenberg mij ter inzage gaf. Deze stukken heb ik laten fotocopiëren.

NADruk VERODEN

Dit artikel werd eerder, n.l. op 23 oktober 1970, gepubliceerd in het Overijselsch Dagblad, uitgave van de N.V. Drukkerij Twentsche Courant" te Hengelo (O).

De publicatie gaf aan willard C. Wichers, Diveteur van het nethelands Museum te Holland-Michgan, in de Ver. Staten van Amerika aanleiding tot een brief aan het Gemeentebestuur van Ommen.

Pro . Dr. G.J. ten Zijthoff, hoofd van de facculteit der Godsdienst-wetenschappen aan het South-West Missouri State college, in het Engels vertaald, in welke vertaling het binnenkort, met verlof van de schrijver, in Amerika zal worden gepubliceerd.

te Springfield in de Ver. Stater

* * * * * heeft het artikel inmiddels

Spanjers' Dieks, an alle Older Ommer, in elk geval bi'j name wel bekend, warkte in 't midden van de veurige eeuw (umstreeks 1865) in Amersfoort. Hij schreef toen een brief an zien moeder, en zette het noavolgende ge-dicht zonder ienig ander adres op zien brief. De brief kwam best over,.

"Dat gij dit briefje brengt
"Naar Omme, in een hoek
"Als Achterhoek (1) bekend,
"Is vriendelijk mijn verzoek.
"Dicht bij een fraai gebouw
"Van Abrams' nageslacht, (2)
"Woont ene weduwwrouw,
"Die dit moet zijn gebracht.
"Doch waar ik kort wil zijn,
"Met dit mijn lang geklits,
"Het mannetje op de spits, (3)
"Zij Diekeman tot gids. (4)

1. Vrogger wörden de tegenwoordige Middenstroate, Gasthuusstroate en Varsenerstroate samen 'n Achterhoek ' enuumt. De moeder van Spanjers ' Dieks woonde waar now de Eierhal stiet.
2. De Jeudenkarke, waar now de apotheek van Dijk stiet.
3. 'n Windwiezer op 't olderlijk huus van Dieks, in de vörm van een mannegien.
4. Diekeman was de postbode in die dagen.

uut de darde klokke.

WOARUMME ?

O God, wat Eij de weerd toch mooi emakt,
Wat past het allemoale bi'ij mekare
Wat Eij't met varven almachtig goed eraakt
Alleent de mens'n in Ow natuur zörgt wel veur 't nare.

Ow zönne boov'n het poarse heideveld,
Die donkere dannen doar weer achter.
Moar in de lucht dat stroaljagersgeweld,
Ow bij'n zoemt völle mooier.....zachter.

Het zoez'n van de wind in beume en riet,
Het langzaam hèn en weerömme zwaai'n,
Dat stoort Ow natuur in 't minste niet,
De mens'n met radio's en brommers komt wel lawaai'n.

D.M.

OPROEP

De samenstellers van deze jubileum uitgave voelen veel voor een regelmatige uitgave van een blaadje als dit nummer.

Ze willen daarbij graag de medewerking van elke Ommer die interesse heeft. Hun gedachten gaan uit naar 6 x per jaar uitgeven van een tijdschrift is dat niet alleen de goede oude tijd maar ook Ommen van nu probeert te dienen. Laat uw mening eens horen.

Ideeën, hetzij schriftelijk, hetzij mondeling, op ons adres bezorgt, werken mee om in deze tot gunstig resultaat te komen, in afwachting,

Dieks Makkinga
Gasthuisstraat 25,
Ommen.

't Heufd kapot en alles död em zeer.
 Doar ligge neer e'slaag'n.
 Gien klee'n dekt zien naakte lichaam meer
 En piene en hitte zint vaste niet te draag'n.
 Dan bid den keerl in zienen nood:
 "Och! Here, stuurt er iene
 le ziet het zelf, zo bloe ik dood".
 Maar op de weg is niks te ziene.

Gien iene ? --- Wat heurt de man dan doar?
 't Bint stap'n ... steil en ofgemet'n.
 Een doomnee! Goddank, now is e kloar.
 En piene en hitte is met iene al verget'n.
 'n Doomnee heurt gekriet, maar denkt het ziende.
 Het opontholt, den last en dan ... 't gevoor,
 Nee 't giet niet. "'K heb genug an 't miende".
 De man blif leg'n en zucht, diep en zwoar.

Weer heurt e wat, met al zien zeerte
 Beurt het heufd en kik noar de weg.
 Doar kump 'n olderling in de veerte,
 As den maar zöt hoe of'e hier leg.
 Maar d' olderlinge hef aandere zaak'n
 Huusbezuuk, vergaadring'n, karkeroad.
 Zien hele schema zol in 't honderd raak'n.
 le is bezet. "Veur 'n aander disse doad".

En 't bloed löp maar uut dien man zien heufd
 en bonkt doar in met harde, zwoare slaag'n
 An hulpe ef'e straks nog wel geleufd
 Now weet'e: "Allinneg mök het draag'n".
 ... In ien moal knalt doar vluuk'n deur de lucht.
 Woonwaag'nvolk trekt op de weg veurbij.
 Dien man in 'n sloot gif nog een diepe zucht.
 "Dat rouwe volk stek toch gien haand noar mi'j".

Maar Here God wat doar gebeur.
 Hoe kan 't er weereld meuglek wee'n?
 Een laak'n wörd an 'n reep 'e scheurd,
 en zachte hand'n verheurt zo zoen gebee'n.
 Zie draagt em zachies in de waag'n.
 Ie krig te drink'n, 'n kold'n doek op 't heufd 'e
 leg.
 De man slöp in, ie heurt em niet meer klaag'n....
 Weet I'J wie deud, wat oonze Meester ef e' zeg?

Lucas 10 vars 37 b : Toen zeg Jezus teeg'n em:
 "Goat hen en doet dan net zo".

D.M.

VROGGER.

Zo mangs in 'n rustig uurtien,
 loat ik mien gedacht'n is goan.
 over vrogger; de mens'n en buurties,
 en wat 't 'r al zo weg is e'goan.
 Der is joa zo völle verbeterd,
 Wi'j kent oons old' Omm'n niet meer.
 Ut wördt hier zo ni'jmoeds en deftig,
 Wi'j vindt 'er oons zelf niet in weer.
 As kind was 't oons allemoal' zo eig'n,
 Wi'j kenn'n mekare zo goed.
 En kwaamp 't er 'n raamp iene dreig'n,
 hölp ieder, vri'jwilleg en goed.
 Wat konne wi'j rusteg toen spöll'n,
 'n Gaans'n liev'n dag.
 op stroate, en woar aw maar woll'n,
 Giene dent gevoor der in zag.
 As kind bleef ik tussen de gött'n,
 van wat now de Middenstroat' is.
 Dät was vanof de jeugd'nkarke,
 tut 'n braandkolk den't 'r ok niet meer is.
 Later gunge wi'j noar 'n Hamsgoor'n,
 Of de Bollemoate, spöll'n in 't zaand.
 Ok 'n Lodderholt kon oons bekoor'n,
 Wi'j vul'n oons vri'j in dat laand.

Wat zok graag weer koffie goan haal'n,
 bi'j Romaat, want den was joa zo goed?
 Ik zie vrouw Romaat zo nog maal'n,
 En de mölle den blikker'n mi'j toe.
 De katte den zat dan veur de ruutties,
 en koester'n in 't zunnechien zich.
 Ie zat tuss'n zuurties en druppies,
 Woar zie'j dat nog tegenwoordig?
 Ik zol now gien zuuthold meer luss'n,
 Uut de haande van Eve of Sette.
 Maar goed daw toen nog niet wuss'n,
 van baccil'n en reinheid en datte.
 Zo is 't er zo völle verdween'n,
 van wat toen zo mooi scheen veur mi'j.
 Winkelties en boerderi'jn,
 en de mens'n die heur'n doar bi'j.
 Ik hange nog al an dat oalde,
 't Lik now op 'n ofstaand zo goed.
 Maar waw' hebt kōw niet altied hoal'n,
 En ok 't ni'je muw nemm'n met moed.
 Dat doew ok aw kiekt noar de mölle,
 den verjongt door weer stiet net as ni'j.
 Met 'd oldheidkamer likt' nog niet völle
 Kump den now van 't zommer der bi'j?
 Ik zol't toch zo graag zien gebeur'n,
 En owlū zal 't wel net zo goan.
 daw 't geknarp van de stiene zölt heur'n,
 en de wiek'n an 't drei'jn zölt sloan.
 Joa, ok veur 't ni'je bin'k dankbaar.
 Wi'j mut jao wel mee met de tied.
 Al striew ier ook met mekaar,
 veur 't olde. Verget dat niet.

A. v. Elburg-Tusveld.

REIS VERSLAGGIE.

Van 't zommer hew'n mooi reissien e maakt met de suppoort'n van 'd oalheidkamer. 't Was wel 'n wekke noa dat 't verslag d'r van in de krante steunt, maar 't was d'r eev'n mooi umme.

In Harderwiek hew de mooie roadzaal en de hal van 't gemientehuus bekekken en ok de oalheidkamer. Ik bin niet mee noar boov'n e wes en heb doar toen'n poossien in de vensterbanke e zett'n. Vlakbi'j 'n vitrine met opgegraav'n pötties en vaassies en zo wat meer. Maar vlak bi'j mi'j steunt 'n urn met de verbrande res'ten van 'n mense den honderden joar'n veur oons e leefd had. Ik mosse toen iniens denk'n an dat grafveld-tien, dat door nog argens mut wee'n veur in Steeger'n of kot bi'j de schoele van'n Hoog'ngraav'n. En met Sjuul de Corte zo'k will'n zegg'n:

"Ik zol wel is will'n weet'n,
Zol doar nog wat van over wee'n?
En zol't nog weer te vinn wee'n?

Veural om da'k laatst laze dat ze vannut 'n Hardenbarg 'n trim wandeling e maakt hebt noar Junne, en doar ok 'n begraafplaatse bezocht hebt.

Doar hak nooit eerder van e heurd. I'j luu wel?

Loat d'r dan is iene wat over vertell'n. Now of as't er is weer'n kraan-tien kump. Of e sprökk'n? Dan now al vuste wel bedankt.

A. v. Elburg-Tusveld.

Bi'j oons op de Schammelte.

Hoe 't vrogger was, en hoe 't now is,

Doar hew 't nog al is over,

Aw 's morgens an de koffie zit,

Bi'j Stappenbeld zien Moeder.

"In de Schammelte doar leup oons peerd,
Toen was doar nog'n weide.
Waar now die grote schoele stiet,
Wi'j weet't nog allebeide".

Maar hoe 't ze now 'n Zieser es,

Ok Schammelte könt numm'n,

Begriepe wi'j nog niet zo best,

Wie wollen ze toch vernumm'n'?

want Henduk zeg : as kind gunge wi'j

op 't zieseressien spöl'n.

en dät was woar e wi'j now woont,
wie had 't veur meugluk höll'n.
En 'd Ekkelkaamps die had'n ok nooit
e dach dät zo zol loop'n.
toen z'indertied noa laank beroad,
zee'n: "low ! t dan toch maar koop'n".
Zie potten der toe dann' op,
um 't geld d'r weer uut te krieg'n.
maar 't is t'r goed weer uut e kom'n
ak aandere zegge, muk lieg'n.
Maar waaromme now zo'n streppel grond,
veur wind veur woai d'r tussen?
de mens'n die ter met de grond an grenst,
zegd: "aw dät maar is wussen".
As dit now in oons kraantien stiet,
is t'r misschien wel iene,
den 't zegg'n kan hoe dät giet,
in de road van de gemiente.

Denkt niet dāw niet tevreed'n bint,
in oonze mooie buurte.
wi'j bint ter bli'j met as 'n kind
en verget'n dan maar de duurte.

Now zit ik achter in 'n hof,
en midd'n in de zomer.
te schriev'n, want 't mut toch is of,
wa'k beloofd hebbe an d'Oll Ommer.

A. van Elburg-Tusveld.

Het giet alle mensen, die 't wel meent met
Ommen, an 't harte, dat de olde mölle op 'n
Oord zo in stoat van verval begint te raken.
Gelukkig hef de börgemeester mensen bi'j me-
kare 'ebrach, die zölt proberen of veur 't
behold van de mölle nog wat 'edoan kan worden.
Hoe de inwoners van Ommen hier over denkt,
hef de vrouwe van iene van onze leden uut
'edrukt in het volgende gedicht:

DE OLDE MÖLLE.

Makkinga's mölle, olde mölle,
wat is ter al wat um ow te doen ewes,
'n ienen zeg weinig, 'n aanderen völle,
maar missen kan ow gieniene bes.

I'j heurt zo bi'j ons mooie Ommen,
't zol kaal wee'n a'j der niet meer waarn,
en hoe 't mut goan of hoe 't mut kommen,
'n feit is, wi'j wilt ow graag bewaarn.

I'j stoat doar al zo völle joaren
al van achttienveertwintig of,
en mölle, ik wol 't ow graag bespoaren;
maar 't beste is wel van ow of.

I'j hebt hard mudden warken alle dagen,
Ow baas hef mi'j dat wel verteld.
Eerst mos i'j beume an plaanken zagen,
en later he'j nog gärste 'epeld.

'n Pelstien is niet meer te vinden,
Den is noar Duutsland hen e'goan.
De mulder kon der goed an winnen,
In 'n veurigen oorlog wörden dat meer e'doan.

De mulder, dat was toen Hein Oldeman,
De Makkinga's waren d'r al tieden of,
70 joar gaven zie d'r hun krachten an,
En Oldeman deed 't van 1894 of.

Doarnoa kreeg i'j wat kalmer joaren
I'j malen rogge en haver en zo meer,
Maar, ik hoeve dat niet te verkloaren,
In 'n laatsten oorlog kwaamp de drukte weer.

Wat konden de mensen ow toen vinden
doar wörden heel wat of e'doan
en doarumme kan 't mi'k heel niet zinnen
da'j der now zo kaal bi'j mudden staon.

I'j stoat doar now zo zonder wieken,
't is net 'n mense zonder kop.
Wat zol 't toch völle mooier lieken
A'J weer dreijden met de zeilen op.

Ik hoppe, dat 't plekkien woar a'j op stoat
mag blieven zo as 't now nog is.
As ze um ow hen an 't bouwen goat,
Och mölle, dan is 't veur ow mis.

Wi'j kunt ow now zo mooi bekiek'n
Van weerskaanten hew' 't gezicht' op ow,
Maar, wat nog kump, dat mut nog blieken:
Zult ze lare ok zo strien veur ow?

Of zollen z'dw dan misschien verzetten,
op 'n rustig plekkien buuten of ?
Want, aandere heeren, aandere wetten,
Wi'j wacht dat samen maar rustig of.

Of nee, dat mu'k toch ok niet zeggen,
Ofwachten is niet altijd goed.
Loat' wi'j liever samen overleggen,
Wi'j doet ons beste en wi'j hold moed.

Ommen, januari 1954

H. J. v. Elburg-Tusveld.

11 APRIL DE VLAGGE UUT.

O, 11 april, o, dag van Ommens vrijheid,
O, dag van daank en dag van vreugd.
Wat ew die eerste keer ow e viert met blijheid,
Net of't gister'n was, zo as mij dat nog heugd.

Wij zol'n ow oons leev'n laank nooit verget'n,
Blievend zol ij in oonze herrinnering bestoan.
Een kwart eeuw en ie bint töt op'n droad verslet'n,
Gien mense blif nog bij ow stille stoan.

Gien vlagge weijt in Ommens stroat'n,
Gien mense denkt meer an ow tied.
Wij hebt ow as groot'n doatem val'n loat'n,
Dit bint de feiten, woar of niet?

Zöl e wij as Oll Ommer in ere herstel'n,
Dis 'n groot'n Ommer dag.
Loat oonze vlag'n dan op 11 april vertel'n,
Wat gien ien'n Ommer ooit verget'n mag !

D.M.

TOORNHAANTIE.

Zo hoge verheev'n, boov'n alles uut,
zo veer van oons of, zonder geluud,
ie stoant maar te dreij'n,
wiest oons hoe de wind zal goan weij'n.
En verdriet
Ken ie niet.
Zo hoge verheev'n, eenzaam ow lot?
Dichte bij de wolk'n en zönne,
dicht bij God !

D.M.

NOAJOAR.

't Bloedend rood van d'Amerikaanse iek'n.
Het felle gelle gekleurde blad,
Het donkerbroene döt het gruune wiek'n,
't Noajoar kömp ! De Zommer ew e had.

Straks kömp weer buj'n roaz'n langs de lucht'n,
Wind en water, donker weer.
Döt de mens'n binn'n bliev'n of noar binn'n vlucht'n,
Al dat wilde, harde döt ze zeer.

Wat wij van 't veurjoar blij zaag'n kom'n,
Valt of en kleurt de grond temee der mee.
Maar an de kale, vale grouwe tak'n.
Zit al weer knöppies. Dat brengt vree.

D. M.

WAT EW WEER.....

Wat ew weer vake juust den aander
zien kwoad an 'n aander deur verteld.
Wat ew weer vake helemoal onneudeg
't slechtste van die mensen veur esteld.

Wat ew weer vake aw het heuren
onschuldig haandewassend met edoan.
Wat zol een helder- op gesproken waarheid
toch vake 'n boel goeds hebb'n edoan.

Wat ew toch och dat helpt niet.
Wat konne wij vandage an 'n dag
toch nog völle ten goede keer'n
as dat maar in oonze bedoeling lag.

D. M.

WEG INSPIRATIE.

Woar k8j better goan bezin'n
as veer van d'huuz'n achterof?
Woar makkeleker een vars begin'n
doar ej nooit gebrek an stof.

Zo laag ik dreumereg te staar'n
En vull'n het kom'n den drang,
Regels vörm'n zin... rieg'n... paar'n,
O het wörden een machtig mooi'n zang.

De wind ... de beume wok bezing'n
zo as veur nog nooit was edoan,
Een wespe zoem'n, vleug kleine kring'n,
'k heb nog probeerd em dood te sloan.

Now staar ik met 'n dik oge in de veerte
Een nat'n zakdoek der tegen an.
Wat mien woord'n waarn bij de zeerte?
Bespoor ik oe, door w8j niet better van !

D.M.

V E U R J O A R

Aj zo deur 't bos dwaalt
en de ogen de kost haalt,
dan zingt in en öm oe het veurjaar.
De krentebos'n as witte lösse wolk'n,
de larks as grote grune dolk'n
en doar boaven het blauw van de lucht.

Dan zo'j zelf wel's eev'n
net 'n vlinder der langs wil'n zweev'n.
dan vuulie oe lichter as wind,
Dan hindert oe radio-geschetter,
vervluuk ie het brommer-geknetter,
besef ie oe mens'n wee'n met 'n zucht.

D.M.

MIEN SALLAND.

An de brede lesselstromen
Leg het laand dat ik bemin
Leg het Salland van mien dreumen
Doar kwam ik het leven in.

Mooie bargaen, heidevelden
Gemoedlijk volk in streek en stad
Moar bie nood ontembare helden
Zoals Salland altied had.

Vrij'je börgers in de steden
Toaie boeren op het laand
Vöchten eeuwen al geleden
Aaltied weer en haand in haand.

Stille dörpen, gruune dreven
Grote bossen doar umm'heer
Woar zol 'k better kunn'n leven
God zelf zetten mi'j hier neer.

As ik ienmaal uut dit leven
Scheiden mot van wat mie bindt
Bid dat mie dan is e'bleven
Salland: woar ik röste vind.

D.M.

† OLDERS GRAF.

Doar legt ze,
Die mij het leev'n in bracht'n.
Veur mij waar'n,
Wat ik veur min kinders môt wee'n.

Wat zegt ze,
Wat vroagende vrömde gedacht'n.
Doet mie staar'n,
Noar die joar'n zo lange gelee'n?

An heur haand ek e loop'n,
Op zien knie ek e spöld,
Ak hier komme is 't aandere,
Maar gewoon ? is mien leev'n
 'e vuld'

Hoe kan 'k in mien doen en mien loat'n
Hier beid'n deur dag en deur tied,
Verget'n.....gelukkeg lach'n.....
en proat'n?
Eerlek, ik begriepe 't zelf niet !

D. M.

AN OONZE JEUDSE STADGENOTEN.

Weet ie nog as op de Sabbat
de Jeugd'n noar heer sijnagoge göng'n
de vrouw'n op de bönnne achter spiel'n
Hoe 't op de stroate was t' heur'n as ze zöng'n.

'k Zie in gedacht'n weer de Haas goan
'k Zie Vombarg deur de stroat'n tree'n
Mau Bierman, van der Hoeks, de Levie
O God van Abram wat is t' lange lee'n.

11 april dag van Om'ns Vrijheid
Dag van gedenk'n vreugde en van feest
Maar ant begön der Varsnerstroate
Zakt de Blijschop, gedenke wij hun leed.

Wij hebt alleen t' kleine karkhof
Met stien'n woarop t' hebreeuwse schrift
Maar die weg zint er niet begraav'n bint
Die ew diepe in oons geheug'n e grift.

D. M.

NIJJOAR.

Alles wat old is vernij'n,
Alles wat kunneg was gönk weg.
En toch waar'n der alleeneg maar Bli'jen,
Geknap en schreeuwende mens'n,
Vuurpijlen de lucht in met 'n zwaai.
Ieder iene n'aander het goeie maar wens'n,
Och en wat ef om't lief dat lawaai?
Zal as dit joar weer an't ofgoan,
Weer old is zo as den ander et was,
Ieder weer gek dooen, veur gek stoan?
Ali 't vaker ziet mark ie dat pas!

D. M.

AN OMMENS LAATSTE POMPE

Met weemoed zie ik die olde pompe,
Zo aj doar stoat, glorie ant nergoan.
Hier kwaam'n de vrouwluu op eer klompe,
Maar ij hebt as waterbronne of e'doan.

Pompe, woar k'zo vake uut heb e drönk'n,
Ow water, zo diepe uut de grond,
Hef mij vake nijje kracht e schönk'n,
t'kwaamp met zök frisse forse gulp'n uut ow mond.

Bij ow wörd'n water, maar ok nijs betrök'n,
Bij ow kreeg'n de moedelozen road.
Bij ow wörd ok wel is of e'brök'n,
Maar ij zelf waar'n nooit de bronne van het kwoad.

Wij die oe kent hebt, in ow goeie daag'n,
Wij ziet oe goan as n'old'n kammeroad.
Ok ow hen-goan mot'e wij maar draag'n,
Toch zow ow mis'n, aj der straks ok niet meer stoat.

D.M.

N O Z E M.

Ak ow zie goan met die lange hoar'n,
In een Holding van "Wie döt mie wat?"
Dan denk ik an mien eig'n jonge joar'n,
Nee, zoo mooi en vrij hebbe wij 't nooit ehad.

Ow'n brommer waarmee ij oonze stroat'n,
Al schreeuw'nd roazend onveilig maakt.
Wij gunt em ow, wij mos'n het wel loaten,
Geldnood jong, de weerd had nog niet ekraakt.

Ow gladde pak en al dat rare,
Het radioogie in de haand,
Den vrij'n blij'n ömgaank met mekare
'k Zie 't allemaal in ien groot, breed, verbaand.

Lustert wel as older'n wieze ding'n,
Van vrogger ophaalt, leer'n köj altied.
Maar ongestild verlang'n uut loat'n zingen?
Zeg dan de waarheid maar en spoart oons niet!

D. M.

JEUGD VAN NOW

Ak ow met dat lange hoar doar hen zie goan,
Ak ow in die rare kleer'n op 'n hoek zie stoan.
Ak dan bi'j mi'j vromd, veer vot, en toch kört bi'j,
Dan bi'j toch ok nog wel een stuk van mi'j.

I'j jaagt iets nao wat nooit is te berieken,
I'j brengt wat aans en nijs, of 't giet zal motten blik'n.
Maar ow menier'n, zo hard, brutoal en jong.
Eist van oons oalder'n wel 'n groot'n gedacht'nsprong.

I'j vraagt veur iederiene voldoende et'n,
Dat hebbe wi'j onder 't et'n maar gaow verget'n.
Wi'j bidt om brood, maar weet, der is genog.
En dan die zekerheid, wi'j helpt heer toch?

Ow leuz'n, kreet'n en ow schreeuwende protesten,
Wordt volle vuult as kinderachtig pesten.
Wi'j ziet d'ellende, de bende veur T.V.,
Maar mee mascheeren en protesteeren? Nee!

Jongs en magies van het joar now,
Wak zegge is alleent bedoeld veur ow.
Wacht niet töt 'n old'n dag ow krig,
Want 'n old mense heurt, en zöt en Zwig.

D. M.

DE LELIE BEHOLD'N.

De Lelie blef behold'n veur oons Om'n
De Oldemans verdient hier grote lof.
Hun mooie mölle zal weer in ere kom'n
En dat gif mij töt dichten stof.

O mooiste aller Ommer möl'n
Wat zage wij ow met hartzeer staan.
Zo zachies an meer en meer vervöl'n
Wij zaag'n ow al ten onder goan.

Hoe lange hej an ow fiere heufd
Het schaande börd e draag'n.
Wie hef toen nog an red'n van ow geleufd
An wat veur einders zo den draag'n?

Maar in 1970 kwaamp veur ow victorie
Ow einde is Goddaank nog niet in zicht.
Wij zolt ow weer anschouw'n in ow glorie
Machteg meïend t'golden licht.

Volk aan de vechte wees blij weer
Een stuk van oons uut vervleugen tied.
Dat blif bij oons, wat wij meer?
Missen wol e wij de Lelie ok niet.

D.M.

Brood Gebak Koeken en Koekjes uit de beste grondstoffen bereid
 dus prima kwaliteit vroeger en nu
 nog steeds bij :

Bakkerij Makkinga

Fa. B. J. Bosscher

Gediplomeerd
 drogist

Brugstraat 23-24 Telefoon 1414.

ONDERLINGE BRANDWAARBORG MAATSCHAPPIJ „OMMEN”

te OMMEN.

Verzekerd uw goederen bij uw plaatselijke
 Maatschappij, lage premie's.

Eigen Maatschappij in eigen hand, ook voor
 stormschade- en varia verzekeringen.

D. Bosscher

Schilder en
 Drogisterij

Dr. A.C. v. Raaltestraat 11 OMMEN.

KEIZER is altijd al goedkoop

e'wes en dat is e.

Al meer dan vieftig jaar !

In de Gasthuusstroate stiet een winkel
 veur varve en behang.
 En zie hebt doar een veurraad: Goat zelf maar
 is kienen !

R. Bijl

Gasthuusstr. 18
 tel. 1369

PLI-TEX Reeds 12½ jaar verbonden met de Ommer
 gemeenschap
 Nog steeds op de bres voor betere en goed-
 kope kinderkleding
 Nu ook voor Uw complete woninginrichting
 Gevestigd in de Middenstraat in de kom
 van Ommen.

Slagerij KRUKKERT

Voor een lekker stukje vlees

Brugstraat 26 - Ommen - Telefoon 1353

't Giet ow goed bij al waij doet

OCO Lunchroom - IJsbedrijf

Brugstraat 16. Telefoon 1429

Voor de betere merken Rijwielen en Bromfietsen is Uw adres:

v.d. Meer.

U weet wij werken met bekende merken o.a. Gazelle, Simplex,
 Locomotief.

Bromfietsen Kreidler Florett Peugeot Berini en Yamaha.

H. VAN DER MEER

Schurinkstraat 18-20 - Ommen. Tel. 1469.

van Lohuizen's worst

is onder de vorsten,
wat Napoleon was,
onder de vorsten,

Fa. G. van LOHUIZEN EN ZOON
Kerkplein 8 - v. Raaltestraat 29

Voor al uw vlees, worst en vleeswaren.

Constante kwaliteit!

Nette bediening !

SPECIAAL ZIEKEN- EN ROUWVERVOER
TAXIBEDRIJF - EXCLUSIEVE BRUIDSSTOET -
VERZORGING.

CHEVRON SERVICE STATION AUTOSHOP

Ommen **GARAGE STEEN** tel. 1724

Reparatie afd. alle merken automobielen.

Wilt U een NIEUWE FIETS kopen,
kom dan even bij ROELOF binnen lopen.

R. v. d. HEIDE

Schurinkstraat 14-16, Telef. 1500, OMMEN.

Bonds Rijwielhersteller en Verhuur.

SCHILDERSBEDRIJF

J. M. Siero

Baron v. Fridaghstraat 3 tel. 1971

Voor zand, teelt aarde, grint, metselzand, erf-
verhardingen enz.

Dunnewind-Gerrits n.v.

Strangeweg 7 Ommen. Tel. 05291 - 2150

Tevens ARAL benzine- en service
station.

Denkt men aan **WASAUTOMATEN**
dan denkt men aan

WESTERMAN

Gasthuisstraat 3 - Ommen - Telefoon 1406

VOOR UW AUTO SCHADE NAAR
CAROSSERIEBEDRIJF

J. I. Bakker

Sogenbosstraat
privé adres Klaproosstraat 34, tel. 05291-1294

Super Markt L. Wind

Voor Brood en Banket en Kruidenierswaren.

Maar ook voor **H O M M E S**

Vlees en Vleeswaren

Dr. A.C. v. Raaltestraat 6.

Voor uw fiets en
brommer naar de
specialist:

P. LUB

Bermerstraat 1
OMMEN
Telefoon 1470

OMMEN

oud en mooi.

MODERNA

nieuw en modern.

S
T
O
M
E
R
I
J

CHEM. REINIGEN

MODERNA

SCHURINKSTRAAT 30 A

TEL. 1360 OMMEN